

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	: Real-time publicatie meetgegevens en aanvullende analyse meetgegevens eerste kwartaal	
Aanleiding	: Verzoek college van B en W om aanvullende analyse en het uitzoeken van de mogelijkheden tot publicatie van de meetgegevens	
Datum	: 26 augustus 2014	
Doel	: het ter kennisname verstrekken van informatie	
Portefeuillehouder	: A. Kraijo (078) 770 6004	a.kraijo@alblasserdam.nl
Primaathouder	: Ester Kardienaal (078) 770 3100	e.kardienaal@alblasserdam.nl

Te verstrekken informatie

Op 1 januari 2014 zijn luchtkwaliteitsmetingen in de gemeente Alblasserdam gestart. Het gecertificeerde meetpunt is door de DCMR in december 2013 op het terrein van Rijkswaterstaat naast de service ingang van de tunnel langs de weg "De Helling" geplaatst.

De meetgegevens dienen ter aanvulling op de luchtkwaliteitsberekeningen die in het kader van het Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Drechtsteden worden opgesteld.

Op 21 januari 2013 heeft de gemeenteraad besloten in Alblasserdam een meetpunt te plaatsen die de luchtkwaliteit permanent monitort en meet. Conform de bestuurlijke planner is de gemeenteraad op d.d. 7 mei 2014 en d.d. 25 mei 2014 geïnformeerd over de eerste indicatieve meetresultaten.

Op verzoek van het college is een aanvullende analyse uitgevoerd waarin de meetgegevens van het Alblasserdamse meetpunt zijn vergeleken met meetgegevens van de overige meetstations van de DCMR in het Botlek-Rijnmond gebied. Voorts zijn op verzoek van het college de mogelijkheden onderzocht om de meetgegevens online te publiceren.

De DCMR Milieudienst Rijnmond heeft de indicatieve meetresultaten en de aanvullende analyse samengevoegd in de rapportage 'Luchtkwaliteit monitoring in Alblasserdam. Eerste kwartaal 2014'. In de rapportage heeft de DCMR in het kader van het regionale samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit Drechtsteden (NSL) de te verwachte concentraties in 2015 berekend. De invoerset van het NSL-Monitoringstool is daarnaast beoordeeld.

Aanvullende analyse: vergelijking meetstations

De meetgegevens van het Alblasserdamse meetstation zijn vergeleken met vergelijkbare representatieve meetstations van de DCMR in het Botlek-Rijnmond gebied. Hieruit komt naar voren dat in de maand maart de fijnstofconcentraties in alle stations hoger waren dan in de eerste twee

maanden van het jaar. Het gemiddelde van de gemeten fijnstofconcentraties van het Alblasserdamse meetpunt ligt in vergelijking tot de andere meetstations van de DCMR hoger en geeft een verschil weer van gemiddeld $5,5 \text{ ug/m}^3$ tot 7 ug/m^3 (hoogst gemeten verschil in concentratie). De hoogst gemeten fijnstofconcentratie voor alle stations is voornamelijk gemeten in de maand maart. Een van de oorzaken is de uitzonderlijke klimatologische omstandigheden in de maand maart. Het was een warme en zonnige maand met weinig wind gecombineerd met een lange periode zonder neerslag. Onder deze omstandigheden verdunnen stofdeeltjes minder snel in de lucht, waardoor hoge fijnstofconcentraties optreden. Dat gebeurde in deze periode in heel Nederland. In de laatste dagen van de maand zorgde ook de aanwezigheid van Saharastof voor hoge concentraties. In de media is hier veelvuldig aandacht aan besteed.

Voor stikstofdioxide laat de vergelijking een beeld zien waarbij de gemeten concentraties van het Alblasserdamse meetpunt gemiddeld lager dan wel gelijk liggen aan de gemeten concentraties in de andere meetstations van de DCMR. De grenswaarde voor stikstofdioxide geldt vanaf 2015, de gemeten concentraties liggen hoger dan de grenswaarde van 40 ug/m^3 .

De tabel op pagina 9 van de rapportage laat zien dat voor stikstofdioxide de concentraties in Alblasserdam in maart ook hoger waren dan in de eerste twee maanden van het jaar, maar dat dit niet voor de meetstations Overschie en Ridderkerk gold.

De verklaring hiervoor is dat, hoewel net als bij fijnstof hogere stikstofdioxideconcentraties worden gemeten bij warme en zonnige periodes, stikstofdioxideconcentraties relatief meer beïnvloed worden door de lokale situatie (het verkeer in de nabijheid) en fijnstof relatief meer door grootschalige regionale of nationale verspreidingsprocessen ('een deken van fijn stof die over het land ligt') worden veroorzaakt. Denk hierbij aan invloeden als het Ruhrgebied en de uitstoot van industrie, verspreiding Saharazand, scheepvaart en verkeer.

Conclusie vergelijking meetstations

Conclusies over de heersende luchtkwaliteit in Alblasserdam kunnen pas getrokken worden na een aaneensluitende meetreeks van een jaar. De resultaten kunnen dan conform de Europese wet- en regelgeving getoetst worden aan de norm. Ondanks het feit dat er vooralsnog geen conclusies kunnen worden getrokken over de actuele luchtkwaliteit, sluiten meetgegevens aan bij de bevindingen van zowel de nationale- als de regionale voortgangsrapportages die in het kader van het NSL zijn opgesteld door respectievelijk het RIVM en de OZHZ. Deze overeenstemming ligt in het feit dat er een luchtkwaliteitsknelpunt bestaat ter plaatse van de meetlocatie de Helling/Ruigenhil/Dam. De jaarrapportage van de DCMR die naar verwachting in januari 2015 geleverd wordt, zal meer duiding geven aan de gemeten resultaten van het gehele jaar in relatie tot de mogelijke bronnen die de concentraties nadelig beïnvloeden.

NSL-Monitoringstool en berekening prognose 2015

De DCMR heeft tevens een prognoseberekening uitgevoerd en daarmee een doorkijk gegeven naar de verwachte concentratie in 2015. De berekening is uitgevoerd op basis van de NSL Rekentool. Daarnaast is de invoerset van de NSL-Monitoringstool van Alblasserdam beoordeeld.

Uit de berekening blijkt dat naar verwachting stikstofdioxide overeenkomt met voorgaande jaren en ook in 2015 wordt een overschrijding ten opzichte van de norm verwacht.

Ten aanzien van de invoerset van de NSL-Monitoringstool geeft de DCMR een aantal verbeterpunten aan waardoor de invoerset op maat wordt aangescherpt.

De Omgevingsdienst is samen met de gemeenten verantwoordelijk voor de invoer van data. De aanbevelingen van de DCMR worden afgestemd met de OZHZ.

De rapportage van de DCMR is ter kennisgeving in de bijlage toegevoegd.

Real-time publicatie meetgegevens

Op ambtelijk niveau zijn de volgende mogelijkheden met de DCMR tot publiceren van de meetgegevens besproken:

1. Publicatie meetgegevens op de huidige DCMR luchtkwaliteitsite (www.luchtmeetnet.nl);
2. Opnemen van de meetgegevens in de nationale luchtkwaliteit-app (zoek bij iOS apps systeem op luchtkwaliteit);
3. Ontwikkeling van een afzonderlijke Alblasserdamse site waar de meetgegevens worden gepubliceerd.

Bovengenoemde mogelijkheden kennen voor- en nadelen.

Ad 1: Publicatie meetgegevens op de huidige DCMR luchtkwaliteitsite

Het voordeel van real-time publiceren van meetgegevens online is dat burgers, bedrijven, buurgemeenten, OZHZ, andere overheden, maatschappelijke organisaties enzovoorts optimaal geïnformeerd worden over de meetcampagne en de vastgestelde real-time meetresultaten. Het college is transparant en communiceert continu over de meetresultaten, laat zien actief om te gaan met ambitie om actief te werken aan de luchtkwaliteit in Alblasserdam zoals tevens verwoord in de Samenlevingsagenda.

Nadeel van real-time publiceren is dat publicatie gebeurt op basis van nog ongevalideerde meetcijfers, waarbij het dus mogelijk is dat waarden gepresenteerd worden die tijdens de formele validatie blijken te zijn veroorzaakt door bijvoorbeeld een storing in de meetapparatuur (en die dus onjuist waren). Deze randvoorwaarde van real-time metingen wordt expliciet bij internetpresentaties weergegeven. Desalniettemin kunnen foutieve meetresultaten leiden tot vragen en/of onrust bij burgers.

Burgervragen die ontstaan naar aanleiding van online publicatie van de meetgegevens kunnen niet altijd beantwoord kunnen worden. Een voorbeeld hiervan zou kunnen zijn welke bron er op dit moment in welke mate een hoge concentratie veroorzaakt. Dergelijke conclusies kunnen pas worden getrokken na een meetreeks van een jaar en worden gerapporteerd in de jaarrapportage van de DCMR.

Ad 2: Opnemen van de meetgegevens in de nationale luchtkwaliteit-app

Opname van meetcijfers in de nationale luchtkwaliteit-app wordt alleen gedaan indien het langjarige metingen betreft, dus niet korter dan vier jaar. Voor deze situatie is dit geen optie omdat er nog geen langjarige

metingen zijn gedaan. Opname van de meetcijfers in de DCMR luchtkwaliteitsite www.luchtmeetnet.nl kan wel bij kortere meetperioden (vanaf 1 jaar of langer).

Na meerjarige metingen kan Alblasserdam er wel voor kiezen om de meetgegevens op te nemen in de nationale luchtkwaliteitapp. In deze app kunnen meetgegevens van andere meetstations met elkaar vergeleken worden.

Ad 3: De ontwikkeling website voor Alblasserdam

Het nadeel van een separate website is dat de informatie versnipperd raakt. Daarnaast kost het bouwen van een website extra inspanning en kosten met zich mee. De website dient ook beheerd en actueel gehouden te worden. Het heeft daarom de voorkeur om van bestaande initiatieven gebruik te maken als de site van de DCMR in combinatie met de gemeentepagina.

Besluit college

De voor- en nadelen in overweging nemende heeft het college van B&W op d.d. 26 augustus 2014 besloten om de eerste optie uit te voeren en de meetgegevens te publiceren op de website van de DCMR www.luchtmeetnet.nl.

De rapportage van de DCMR is ter kennisgeving in de bijlage toegevoegd.

Financiële aspecten

De kosten voor de uitvoering van de aanvullende analyse door de DCMR Milieudienst Rijnmond bedragen € 1.800,00. Deze kosten vallen binnen de begroting van de uitvoering van het meetpunt.

Aan de publicatie van de meetgegevens op de site van de DCMR zijn geen kosten verbonden.

Juridische aspecten

Niet van toepassing.

Communicatie en inspraak

Het rapport van de DCMR wordt ter kennisgeving aan de volgende organisaties toegestuurd:

- Rijkswaterstaat;
- Drechtstedengemeenten;
- NSL-coördinatoren Martijn van der Bosch en Ronald Koman (gemeente Dordrecht);
- Provincie Zuid-Holland;
- Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Aanvullend worden de aanbevelingen van de invoerset op ambtelijk niveau met de OZHZ afgestemd;

Bij lancering van de real-time meetgegevens op de site van de DCMR worden inwoners en andere belangstellenden hierover geïnformeerd via de website van de gemeente, een persbericht en een bericht op de gemeentepagina. Aanvullend wordt een persmoment/persgesprek georganiseerd waarin wethouder A. Kraaij onder andere een toelichting zal geven over de context van de real-time gepubliceerde meetgegevens

en hoe de cijfers op de site gelezen moeten worden. De DCMR wordt gevraagd hierbij aanwezig te zijn.

Op de website van de gemeente Alblasterdam wordt vanuit het digitaal loket (antwoord) verwezen naar de real-time publicatie op de website van de DCMR.

Uitvoering (inclusief planning)

De volgende tussenrapportage met de meetresultaten van het tweede kwartaal van de DCMR wordt in september verwacht.

Real-time publicatie van de meetgegevens op de site van de DCMR kan naar verwachting vanaf oktober 2014 gerealiseerd worden.

Evaluatie

De jaarrapportage van de DCMR kan na een meetreeks van een aaneensluitend jaar naar verwachting vanaf februari 2015 geleverd worden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

secretaris

burgemeester

